

технології в освіту дітей, зміцнюється їхнє сприймання сталого образу українства, виробляється ціннісно-дієве ставлення до потенціалу української вишиванки як коду нації, символу української ідентичності, витвору декоративно-ужиткового мистецтва, традиційного і сучасного одягу, одного із засобів формування особистості з українським менталітетом.

У висновку зазначимо, що українське суспільство має високі сподівання на молодих фахівців, які можуть ставати амбасадорами сучасних змін в освіті. Віримо у фахову спроможність нинішніх студентів як майбутніх педагогів, у їхнє бажання під час виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти на партнерських засадах разом із батьками збагачувати дітей світлими барвами своєї любові, з повагою утверджувати в хлопчиках і дівчатках українську національну та громадянську ідентичність, спрямовувати погляди дошкільників на українські та світові цінності, зокрема на українську вишиванку, залучати всіх дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами, до теплих стосунків в колі однолітків і дорослих.

Література

1. Верховна Рада України (2022, 13 грудня). *Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності* (Закон № 2834-IX). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20>
2. Методичний супровід самопідготовки студентів до виробничої педагогічної практики: методичні рекомендації (2024) / Автори-укладачі: Д. Г. Іванова, А. С. Шевчук. Ізмаїл. РВВ ІДГУ. 48 с. http://idgu.edu.ua/wpcontent/uploads/2025/03/metodychni_rekomendaciyi_vyrobnycha_praktyka_2025.pdf.pdf
3. Шевчук, А. С. (2023). Розвиток національної ідентичності студентів засобами соціальних проєктів із впровадження українських хореографічних традицій. *Танцювальні студії*. 6 (1). С. 28-41. <http://dancestudios.knukim.edu.ua/article/view/283723/277991>
4. Шевчук, А. (2021). Сорочка, вишита душею. Інноваційна технологія формування ціннісно-дієвого ставлення дітей до української вишиванки. *Палітра педагога*. 9. С. 3-9.

Лариса Шевчук,

*кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин
та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України
e-mail: sh_l_m@ukr.net*

ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ВИШИВАНКУ В УМОВАХ БАГАТОМОВНОСТІ

Одним із напрямів оновлення освіти України є удосконалення освітнього процесу із урахуванням специфіки багатомовності як ознаки свідомості людини,

засобу спілкування й здобуття нової інформації, самоосвіти й самореалізації тощо. Поняття «багатомовність» сучасні вітчизняні науковці трактують як :

- «користування кількома мовами особою в межах якоїсь однієї держави» [2, с. 20];
- «користування кількома мовами в межах певного суспільства, зокрема держави» [3].

Тобто спостерігається ще й соціальна багатомовність, для якої характерне функціонування кількох мов в межах окремої родини, країни.

У процесі ознайомлення учнів з інформацією про вишиванку необхідно враховувати поліаспектність і різнопрофільність багатомовності, сутності багатомовної комунікативної компетентності, яка «визначає здатність компетентно послуговуватися державною, рідною та іноземною мовами з урахуванням їх культурного аспекту, толерантно спілкуватися в полікультурному середовищі, ставлення до мовного і культурного розмаїття як до цінності» [5, с. 69]. Зокрема структура багатомовної комунікативної компетентності учнів охоплює комунікативну компетентність рідної, української мови як державної та іноземної мов [5]. Водночас необхідним є врахування інтеграції згаданих мов, специфіки формування металінгвістичної, міжкультурної і компенсаторної компетентностей, що зумовлює:

- розвиток здатності учнів до обміну інформацією з урахуванням особливостей різних лінгвокультурних систем, (за необхідності) переключатися у процесі спілкування з однієї мови на іншу, здійснення міжкультурних зіставлень (усвідомлюючи унікальність і цінність різних культур) та відповідних абстрактно-логічних операцій;

- на початковому етапі вивчення мов надання переваги непродуктивним видам мовленнєвої діяльності в усній і письмовій формах;

- багаторазове прослуховування й читання текстів про вишиванку, засвоєння відповідної лексики; формування умінь аналізу й порівняння текстів, письмового та усного перекладу, створення на основі тексту, запропонованого рідною мовою, вторинного тексту рідною, державною та іноземною мовою;

- в умовах недостатнього володіння певною мовою використання знань, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення інших мов;
- використання диференціації та індивідуалізації навчання.

Отже, ознайомлення учнів з інформацією про вишиванку в умовах багатомовності доцільно здійснювати з повагою до історії й культури України та інших народів, системно і різнопланово, на основі «комплексного знання про мови як про системи мовних, культурних, соціальних норм і духовних цінностей» [5, с. 71], у контексті формування багатомовної компетентності як інтегрованого результату багатомовної освіти.

Література

1. Богданець-Білокаленко Н., Фідкевич О. Педагогічні умови реалізації рецептивної технології у контексті багатомовного навчання. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. №2. С. 37-46.
2. Леснянська-Дошак А. Багатомовність особистості як необхідна умова життя в сучасному полікультурному світі. *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал*. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки. 2018. №1 (8). С. 17–22.
3. Пономарів О. Багатомовність. // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / редкол.: І. Дзюба, А. Жуковський, М. Железняк та ін. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38707>
4. Яковлева О. Багатомовність як тренд суспільного розвитку та чинник модернізації освіти / Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія. 2016. Вип. 47(2). С. 93–105.
5. Фідкевич О., Богданець-Білокаленко Н. Зміст і функції багатомовної комунікативної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти України. *Український педагогічний журнал*. 2020. №3. С. 66–74.

Шиліпун Анастасія Сергіївна,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Мова та зарубіжна література
(англійська))*

*Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний
коледж»,*

e-mail: nastasilipun@gmail.com

ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ЧИСЛІВНИКІВ ЯК КОМПОНЕНТ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА

Переклад числівників з англійської мови на українську вимагає високого рівня мовної та культурної обізнаності, адже числівники мають унікальні граматичні властивості та часто виступають носіями національно-культурного